

סֵדֶר הַלְמוּד לְיוֹם כ"ב חֶשֶׁן:

סֵדֶר לְקוּטֵי פְּנֵי הַיְיָ:

ג. וְלַפְעָמִים חוֹשֵׁב אָדָם בְּעֶצְמוֹ שֵׁישׁ לוֹ רַחֲמָנוֹת עַל הָעוֹלָם, וְרוֹצֵה בְּהַנְהִיגָתוֹ; וּבְאַמֶּת זֶהוּ הַרְוֵדָף אַחֵר הַכְּבוֹד, וְתוֹלָה רְדִיפָתוֹ בְּרַחֲמָנוֹת, וּבְאַמֶּת הוּא רַחוּק מִרַחֲמָנוֹת הַזֶּה.

כִּי כָּל זְמַן שֶׁאֵין לְאָדָם אֶמוּנָה בְּשִׁלְמוֹת שֶׁאֵין שְׁלֵמוֹת אַחֲרָיו, בּוֹדֵאי אֵין לוֹ לְקַבֵּל הַמְּלוּכָה וְהַהֲנָהָה. וְאַפְלוּ מִי שֶׁמֵּאֲמִין בְּאִיזָה דְבָר שֶׁהוּא מִדְּרָכֵי הָאֱמֹרִי (עֵינן תּוֹסֵפֶת א שְׁבַת פ' ז' ח'), אֶף־עַל־פִּי שֶׁהוּא מֵאֲמִין בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, בּוֹדֵאי אֵין לוֹ לְקַבֵּל הַמְּנַהִיגוֹת, כִּי הַמְּנַהִיגוֹת עֲקָרָה בְּבַחֲיַנַּת רַחֲמִים, וְעַקֵּר הַרַחֲמִים – בְּהַסְרַת עֲכוּ"ם, וְאַפְלוּ שֶׁמֵּין עֲכוּ"ם; וְאַפְלוּ כְּשֶׁהוּא אוֹמֵר צְבִי הַפְּסִיקוּ (סִנְהֶדְרִין דס"ה:) אֵין לוֹ רַחֲמָנוֹת בְּשִׁלְמוֹת; בְּכֵן אֵין לוֹ לְקַבֵּל הַמְּנַהִיגוֹת וְאַפְלוּ מִי שֵׁישׁ לוֹ אֶמוּנָה גְּדוֹלָה, עַד שֶׁיִּפְשֵׁשׁ אֶת עֶצְמוֹ, שְׁלֵא יִשָּׂא אֶצְלוֹ אֶמוּנוֹת שֶׁאֵין צָרִיךְ לְהֵאֲמִין, כְּגוֹן דְּרָכֵי הָאֱמֹרִי הַזֶּה, וְשִׁיְהִיָּה "תָּמִים עִם ה' אֶלְקִינוּ" (דְּבָרִים יח), אִזּוֹ הַרַחֲמָנוֹת בְּאַמֶּת וְלוֹ רָאוּי לְהַנְהִיג. אֲבָל מִי שֶׁאֵין לוֹ אֶמוּנָה בְּשִׁלְמוֹת, וְנִדְמָה שֵׁישׁ לוֹ רַחֲמָנוֹת עַל הָעוֹלָם וְרוֹצֵה לְהַנְהִיג אֶת הָעוֹלָם – זֶה בְּבַחֲיַנַּת (סוֹטָה מ"ט:): וְהַמְּלָכוֹת תִּתְּפֹד לְמִינּוֹת, כִּי מְעַט הַמִּינּוֹת פּוֹגֵם בַּמְּלָכוֹת, בְּבַחֲיַנַּת הַהֲנָהָה, וּמִהַפְּכָה לְמִינּוֹת, כְּמוֹ שֶׁמִּתְּפֹד אֶת הַמְּלָכוֹת לְעֶצְמוֹ, שֶׁהוּא מִיֵּן מְעַט.

ד. וְדַע, שֶׁהָאֶמוּנָה הִיא מִחֻזְקַת תָּמִיד בַּמְּלָכוֹת וְהַהֲנָהָה, שְׁלֵא יִקַּח אוֹתָהּ זָר שֶׁאֵין רָאוּי לָהּ. וְדַע, שֶׁעַקֵּר הַמְּלָכוֹת – שָׂרְשָׁהּ בְּחֻכְמָה, בְּשִׁבִיל כְּדֵי לִידַע אִיךָ לְהַנְהִיג וְלְמַלְךְ. לְכֵן יִשׁ

זֶה נֶתַן וְלֹא יַעֲבוֹר

תתנב ✧ צמח מנוהרני"ת זצ"ל "צדק צני מצוה שדף צהר מספרי רבנו יהיה תיקון רב" ✧
✧ "חק נתן ולא יעבור" יצא לאור ע"י הוצאת "נצחתי ואנצח" שע"י ישיבת תיקון המידות ✧

לְכָל מֶלֶךְ חֲכָמִים וְיוֹעֲצִים, כִּי בְּזֶה תִכּוֹן מַלְכוּתוֹ וְיִתְקַיֵּם מְדִינָתוֹ.
וְזֶה בְּחִינַת (דְּבָרִים ל"ג): "וַיְהִי בִישְׁרוֹן מֶלֶךְ, בְּהִתְאַסֵּף רְאִשֵׁי עָם",
הֵינּוּ, עַל-יַדֵּי רְאִשֵׁי עָם, שֶׁהֵם הַמַּחֲזִין וְהַחֲכָמָה, עַל-יַדָּם תִּכּוֹן
בְּחִינַת הַמַּלְכוּת, וְעַל-יַדֵּי אֲהַבַת הַחֲכָמִים תִּכּוֹן הַמַּלְכוּת.

וְכִשְׁבָּא לְמֶלֶךְ אֵיזְהוּ שְׁנֵאָה עַל הַחֲכָמִים – יְדוּעַ לְהוֹי לְהַ, שֶׁמֶן הַשָּׁמַיִם יוֹרִידוּהוּ מִמַּלְכוּתוֹ, כִּי אֵין קִיּוּם לְעוֹלָם בְּלֹא הַחֲכָמָה, בְּבְחִינַת (מְשָׁלִי כ"ט): "מֶלֶךְ בְּמִשְׁפָּט יַעֲמִיד אֶרֶץ", וְהַמִּשְׁפָּט הוּא בְּחִינַת חֲכָמִים, בְּבְחִינַת (וַיִּקְרָא כ"ו): "וְאִם אֶת מִשְׁפָּטִי תִגַּעַל נַפְשְׁכֶם", וְדָרְשׁוּ (בְּתו"כ. וּמוֹבֵא בַפֶּרֶש"י שֵׁם): זֶה הַשּׁוֹנֵא אֶת הַחֲכָמִים. נִמְצָא זֶה שְׂאִין לוֹ אֲמוּנָה בְּשִׁלְמוֹת מַחֲמַת דְּרָכֵי הָאֱמֹרִי – כִּשְׁבָּא לְקַח לְעֶצְמוֹ הַמַּלְכוּת וְהַתְּהַנְּהָה, וְהוּא אֵין רְאִי לְהַ, אֲזִי הָאֲמוּנָה שְׁסָבִיב הַתְּהַנְּהָה, הַמַּחֲזִיק בְּהַתְּהַנְּהָה שְׁלֹא יִגַּע בְּהַ זֶר, הוּא מִפִּיל לְאִישׁ זֶה לְשֵׁנֵאת חֲכָמִים, כִּדִּי שְׁלֹא יִתְקַיֵּם בְּיָדוֹ הַמַּלְכוּת וְהַמְּנַהֲיגוֹת, וּבִדְאִי לֹא יִתְקַיֵּם בְּיָדוֹ, כִּי עֶקֶר הַמַּלְכוּת תָּלוּי בְּמִשְׁפָּט כַּנ"ל. אֵלֶּא אִם כֵּן זֶה הַמַּחֲזִיק בַּמַּלְכוּת מִתְּגַבֵּר בְּאֶפִיקוֹרְסוֹת וּמִינּוֹת, עַד שֶׁמִּפְרִיד אֶת הָאֲמוּנָה מִהַתְּהַנְּהָה, מְבְחִינַת הַמַּלְכוּת, מְלַחֲחִזִיק בַּמַּלְכוּת – אֲזִי יְכוֹל לְהִיזוֹת שְׁיִתְקַיֵּם הַמַּלְכוּת בְּיָדוֹ, כִּי אֵין מִי שֶׁיִּפִּיל אוֹתוֹ לְשֵׁנֵאת חֲכָמִים, כִּי הָאֲמוּנָה נִפְרָדָה מִהַמַּלְכוּת.

וְזֶה: וְנַחֲת בַר אֲמוּרָאִי לְאֶתוּיִי, וּבְעֵי דְנִשְׁמַטָּה לְאַטְמָה.
בַּר אֲמוּרָאִי – זֶה שְׂאִין לוֹ אֲמוּנָה בְּשִׁלְמוֹת כַּנ"ל. אֲטְמָה – זֶה בְּחִינַת (יִשְׁעִיהוּ ל"ג): "אַטְמִם אָזְנוֹ מִשְׁמַע דְּמִים", דְּלֹא שְׁמַע בְּזוֹלוֹתָא דְּצוֹרְבָא מְדַרְבָּנָן (מִפּוֹת כ"ד) – הֵינּוּ בִירְשָׁא הַנ"ל רְצָה לְהַפִּיל אוֹתוֹ לְשֵׁנֵאת חֲכָמִים. וְזֶרְק זִיקָא דְּחִלָּא וְנַחַת. חִלָּא – בְּחִינַת הַתְּגַבְּרוֹת הַמִּינּוֹת, בְּחִינַת (תְּהִלִּים ע"ג): "כִּי יִתְחַמֵּץ לְבָבִי",

על-ידי-זה ונחת את הבירשא הנ"ל.

ה ובאמת מלכי העכו"ם, אף-על-פי שמוזלכים עלינו, אין במלכותם מבחינת מלכות ישראל ולא נגעו בה, כי מי שרוצה לגע בה – זה וזה לא נתקיים בידם, הינו אפלו מלכותם על האמות העולם נפלה מהם, כי האמונה שסביב מלכותנו מפיל את חכמתם, שמלכותם תלוי בהם כנ"ל. וזה שכתוב במפלת מצרים (ישעיהו י"ט): "נאלו שרי צען" על-ידי אולת, הינו נפילת חכמתם – נפלה מלכותם. וזהו שאמרו חנניה מישאל ועזריה לנבוכדנצר: אתה מלך עלינו לכרגא, אבל להנהיג אותנו בעבודות ובאמונות, את וכלבא שוה (ויקרא רבה פרשה ל"ג; במדבר פרשה ט"ו ומדרש שיר השירים); הינו שאמרו, שלא נגע במלכות ישראל השיך לאמונתנו, כי אמונתנו סובבת את המלכות ושומרת אותה מלגע בה זר, ומפיל את רודפיה לשנאת חכמים. אם לא שתקפה יד המינות על האמונה עד שמפיל את האמונה, ואז יכול לקבל מלכותנו, חם ושלום, בבחינת "וזרק חלא ונחת" כנ"ל.

ו אבל דע, שמן השמים אין מניחים אותו לקח אותה, בבחינת: ונפקת ברת-קלא: מה אית לכו בהדי קרטייתא דאתתא דרבי חנינא בן-דוסא, דעתידא למשידי בה תכלתא לצדיקיא לעלמא דאתי. הינו על-ידי שלמות האותיות של דבורי אמונה, שהוא בחינת אשת רבי חנינא בן-דוסא; כי רבי חנינא בן-דוסא זה בחינת אמונה, כי מדתו – אמונה, בחינת (ברכות י"ז): 'וחנינא בני די לו בקב חרובין'; קב חרובין – מדת אמונה; 'חרובין' – בחינת ברושים, בחינת בירשא הנ"ל; 'וא'ש'ת' – זה בחינות האותיות, ששלמותם

זֶקֶן נָתַן וְלֹא יַעֲבֹר

תתנד » צאמר מוזהרני"ת זצ"ל "צדק צדני מקוזה שדך צחד מספרי רבנו יהיה תיקון רב" »
» זק נתן ולא יעבור" יצא לאור ע"י הוצאת "נצחתי ואנצח" שע"י ישיבת תיקון המידות »

על־ידי אמונה, בבחינת ראשי תבות: א'בנים ש'למות ת'בנה
(דברים כ"ז). ואבנים הן האותיות, כמאמר (ספר יצירה): שלשה אבנים
בונות ששה בתים. ואותיות נשלמים על־ידי אמונה, בבחינת
(צפניה ג): "אז אהפך אל העמים שפה ברורה" וכו', הינו על־ידי
אמונה, שהוא בחינת "לקרא כלם בשם ה'", על־ידי־זה אהפך
שפה ברורה, בחינת שלמות הדבור.

סדר קצור לקוטי מוהר"ן הי"מ:

ג לפי התמטות האמונה כן הסתרת פני השם וחרון אפו חם
ושלום. ואזי הצדיקים בורחים משררה וכבוד ואין להעולם מנהיג
אמתי. ועל־ידי שמשברין הפעם ברחמנות על־ידי־זה נמתק
החרון אף. ואזי הצדיקי אמת מקבלין הכבוד והמנהיגות. וזוכין
למנהיג אמתי שירחם על העולם להנהיגם כראוי להביא כל אחד
אל התכלית האחרון:

ד לפעמים יש חסרון בעולם שהאמונה אינה בשלמות ועל־ידי־זה
חרון אפו חם ושלום והסתרת פני השם אינו נכר כל כך. רק
כשנשתלשל ובא להצדיקים אזי מסתירים פניהם מן העולם
ואינם רוצים להנהיגו. ומחמת שהחרון אף הוא מעט מן המעט
כחלק הרגע על־ידי־זה אינם תולים הסתרת פניהם בהרגז כי אם
בקטנותם שאומרים שאינם ראויים להנהיג העולם. ובאמת גם
הם אינם יודעים ומרגישים את החרון אף שהוא מעט מן המעט.
אבל על־ידי שנמתק הרגז והחרון אף על־ידי הרחמנות כנ"ל אז
נמתק החרון אף שיש בתוך הצדיקים על־ידי הרחמנות. ואז
הרחמנות גובר עליהם ומרחמים על העולם ונתרצים בהנהגתו
וזוכה העולם למנהיג אמתי שינהיגם ברחמים:

סדר תשי"ב פנ"ד"ו הי"א

צח (יח) מעשה במלך אחד שבנה לעצמו פלטין וקרא לשני אנשים וצוה אותם שיצירו את הפלטין שלו וחלק להם את הפלטין לשני חלקים. הינו שמחצה הפלטין יהיה מטל על האחד לצירו, ומחצה השני יהיה מטל על השני לצירו. וקבע להם זמן שעד אותו הזמן מחיבים הם לצירו, והלכו להם אלו השני אנשים.

והלך אחד מהם ויגע וטרח מאד ולמד עצמו זאת האמנות של ציור וכיור היטב היטב עד שציר את חלקו שהיה מטל עליו בציור יפה ונפלא מאד. וציר שם חיות ועופות וכיוצא בזה בציורים נפלאים ונאים מאד.

והשני לא שם אל לבו גזרת המלך ולא עסק בזה כלל. וכאשר הגיע סמוך לזמן המגבל שהיו צריכין לגמר מלאכתם, הנה הראשון כבר גמר מלאכתו ואמנותו בחלקו בציור נאה ונפלא מאד. וזה השני התחיל להסתכל על עצמו מה זאת עשה שכלה הזמן בהבל וריק ולא חש לגזרא דמלכא. והתחיל לחשוב מחשבות מה לעשות, כי בודאי באלו הימים המועטים הסמוכים לזמן המגבל אי אפשר לתקן עוד ללמד לעצמו ולעשות אמנות הציור, לציר חלקו בזה הזמן המועט, כי הנה סמוך מאד למועד הקבוע להם.

ונתישב בדעתו והלך והטיח כל חלקו במשיחת סמנין (שקורין פאקיסט [סוג צבע]) ועשה פאקיסט שחור על כל חלקו. והפאקיסט היה כמו אספקלריא ממש, שהיו יכולין להתראות בו כמו באספקלריא ממש, והלך ותלה וילון לפני חלקו להפסיק בין חלקו ובין חלק חברו.

זֶה נֶתַן וְלֹא יַעֲבֹר

תתנו לומר מזהרני"ת זצ"ל "צדק צני מצוה שדף צהר מצפוי רבנו יהיה תיקון רב"ל" וזו
"חק נתן ולא יעבור" יצא לאור ע"י הוצאת "נצחתי ואנצח" שע"י ישיבת תיקון המידות

וְיִהְיֶה כִּי הִגִּיעַ מוֹעֵד הַקְּבוּעַ שֶׁקִּבַּע לָהֶם הַמֶּלֶךְ הַלֵּךְ הַמֶּלֶךְ לְרֵאוֹת
תְּבִנִית מְלֹאכֶתָם אֲשֶׁר עָשׂוּ בְּאֵלוֹ הַיָּמִים. וְרָאָה חֵלֶק הָרֵאשׁוֹן
שֶׁהוּא מְצַיֵּר בְּצִיּוּרִים נָאִים וְנִפְלְאִים מְאֹד וּמְצַיֵּרִים שֶׁם בְּחֵלְקוֹ
צִפְּרִים וְכוּ' בְּדַרְכֵי נִפְלְאִים מְאֹד.

וְחֵלֶק הַשֵּׁנִי הָיָה תְּלוּי בְּוִילּוֹן וְחֲשֵׁךְ תַּחְתָּיו וְאֵין רוֹאִין שָׁם מְאוּמָה.
וְעָמַד הַשֵּׁנִי וּפָרַשׁ אֶת הַוִּילּוֹן וְהִזְרִיחַ הַשֶּׁמֶשׁ וּבָאוּ וְהֵאִירוּ כָּל
הַצִּיּוּרִים הַנִּפְלְאִים כָּלָם בְּחֵלְקוֹ מִחֲמַת שְׁהִיָּה שֶׁם הַפְּאִקִּיסֵט שְׁהִיָּה
מֵאִיר כְּמוֹ אֶסְפֶּקְלָרִיא. עַל־כֵּן כָּל הַצִּפְּרִים הַמְצַיֵּרִין בְּחֵלֶק הָרֵאשׁוֹן
וְשָׂאָר כָּל הַצִּיּוּרִים הַנִּפְלְאִים כָּלָם נִרְאוּ בְּתוֹךְ חֵלְקוֹ וְכָל מֵה שְׁרָאָה
הַמֶּלֶךְ בְּחֵלֶק הָרֵאשׁוֹן רָאָה גַּם־כֵּן בְּחֵלְקוֹ שֶׁל זֶה.

וְנוֹסֵף לְזֶה שֶׁגַּם כָּל הַכִּלִּים הַנִּפְלְאִים וְכָל הַקְּרִידָנִצֵּן [וְרֵהִיטִים]
וְכִיּוֹצֵא שְׁהַכְּנִים הַמֶּלֶךְ לְתוֹךְ הַפְּלָטִין כָּלָם נִרְאוּ גַּם־כֵּן בְּחֵלֶק
הַשֵּׁנִי. וְכֵן כָּל מֵה שְׁיִרְצָה הַמֶּלֶךְ לְהַכְּנִים עוֹד כִּלִּים נִפְלְאִים לְתוֹךְ
הַפְּלָטִין יִהְיוּ כָּלָם נִרְאִים בְּחֵלְקוֹ שֶׁל הַשֵּׁנִי, וְהוּמַט הַדָּבָר לְפָנֵי
הַמֶּלֶךְ וְכוּ'. (וְיִזְתֵּר מִזֶּה אֵינִי זוֹכֵר) כָּל זֶה שֶׁמַּעֲתִי מִפִּי הַקְּדוֹשׁ בְּעֶצְמִי:

סֵדֶר הַצִּפְּרִים בְּבֵית הַיְיִמִּי:

ה. עַל־יַדֵּי מְפֻלְגֵי וְחֲרִיפֵי הַדּוֹר מְאִירִין אֶת הַיְיִמִּי, וְעַל־יַדֵּי הַיְיִמִּי
מִתְנוֹצֵץ זְכוּת אָבוֹת, וְעַל־יַדֵּי הַתְּנוֹצְצוֹת הָאָבוֹת נִתְעוֹרֵר
תְּשׁוּבָה בְּעוֹלָם. ו. לְמוֹד הַפּוֹסְקִים מִבְּטָלִין הַרְהוּרֵי עֲבוּדָה זָרָה. ז.
כְּשֶׁהוֹלֵךְ מֵרֵב לְרֵב, אֲזִי צָרִיךְ לְחַזֵּק אֶמּוּנָתוֹ בְּאַחֲדוֹת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ,
כִּי הַלְמוּד מִהַרְבֵּה מְלַמְּדִים מִזִּיק לְאֶמּוּנַת הַיְיִחוּד. וְכֵן הָרֵב שֵׁשׁ
לוֹ אֶמּוּנַת הַיְיִחוּד, הוּא יָכוֹל לְהֵאִיר לְכָל תַּלְמִיד וְתַלְמִיד כְּפִי כַחוֹ,
וְכָל תַּלְמִיד אֵינּוּ שׁוֹמֵעַ אֵלָּא מֵה שְׁצָרִיךְ לוֹ וְלֹא יוֹתֵר. ח. הָרֵב
הַמְלַמֵּד אֶת תַּלְמִידוֹ בְּזֶה הַדֶּרֶךְ, הֵינּוּ שְׁלֵא יִשְׁמִיעַ אוֹתָם אֵלָּא
לְכָל אֶחָד יִשְׁמִיעַ מֵה שְׁצָרִיךְ לוֹ לֹא פְּחוֹת וְלֹא יוֹתֵר, עַל־יַדֵּי זֶה

זוּכָה, שְׁמַגְלִין פָּנִים הַנָּאִים וְהַמְשַׁבְּחִים שְׁבַת־וֹרָה. ט. כְּשֶׁהַתְּלָמִיד שׁוֹמֵעַ תּוֹרָה מִהָרַב וְנִתְבַּטַּל רְצוֹנוֹ כְּנֶגֶד רְצוֹן הָרַב, בְּזֶה יֵדַע שְׁשׁוֹמֵעַ, כִּי כִּשְׁלֹא נִתְבַּטַּל רְצוֹנוֹ אֶף-עַל-פִּי שְׁשׁוֹמֵעַ אֵינוֹ שׁוֹמֵעַ. גַּם כְּשֶׁנִּתְבַּטַּל הַרְגָּזוֹתָיו בְּשַׁעַת הַשְּׂמִיעָה, יֵדַע גַּם-כֵּן שְׁשׁוֹמֵעַ. י. בְּשַׁעַת שְׁהַתְּלָמִיד בָּא לְשׁוֹמֵעַ תּוֹרָה מִפִּי הָרַב, אֲזִי גַם הָרַע שֶׁל הַתְּלָמִיד, הֵינּוּ הַקְּלָפוֹת שֶׁנִּבְרְאוּ עַל-יְדֵי הָרַע שְׁלוֹ, בָּאִים גַּם-כֵּן לְשׁוֹמֵעַ וְלִיֵּנֵק, אֲבָל עַל-יְדֵי שֶׁכָּל תְּלָמִיד אֵינוֹ שׁוֹמֵעַ אֶלָּא הַשִּׁיף לְנִשְׁמָתוֹ כַּנִּזְכָּר לְעֵיל, עַל-יְדֵי זֶה בּוֹרְחִים הַקְּלָפוֹת וְאֵינָם יְכוּלִים לְשׁוֹמֵעַ. אֲבָל יֵשׁ קְלָפֹת דַּקָּה שֶׁהֵיא קְרוּבָה לְקֹדֶשָׁה, וְהֵיא אֵינָה בּוֹרַחַת אֶלָּא כְּשִׁישׁ בַּתּוֹרָה יְשׁוּעַת יִשְׂרָאֵל, אֲזִי הֵיא גַם-כֵּן בּוֹרַחַת. וְסִימָן לְדַבָּר: "וַיִּשְׁלַח מֹשֶׁה אֶת חוֹתָנּוֹ", לְמַאן דְּאָמַר יִתְרוֹ קָדָם מִתַּן-תּוֹרָה בָּא וְהִלֵּךְ לוֹ. יא. הַמּוֹצִיא דְבַר-יִתְרוֹ בְּפִיו, נִצּוּל מִדִּין סְקִילָה. יב. לָאוּ בְּכָל מָקוֹם אָדָם זֹכָה לְסִגְלַת תּוֹרָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, בְּשִׁבִיל זֶה הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא מְסַבֵּב סְבוּבִים, שִׁיֵּצֵא זֶה הָאָדָם מִמָּקוֹם הַזֶּה לְמָקוֹם אַחֵר. יג. כְּשֶׁאָדָם לּוֹמֵד עַד שְׁנַת־יָגַע, בְּזֶה מְמַתִּיק דִּינָיו וּמַעֲזִיר רַחֲמִים, גַּם עַל-יְדֵי זֶה מְעֹזֵר רַחֲמִים אֲצֵל אָבִיו בְּקֶבֶר. יד. עַל-יְדֵי תּוֹרָה בָּא לְאַמוּנָה, וְעַל-יְדֵי אֶמוּנָה בָּא לְקְדוּשַׁת-הַשֵּׁם. טו. זְכִי הָרְאוֹת יְכוּלִין לְהַכִּיר אֶת הָאָדָם, מִי רַבּוֹ שֶׁלְמָדוֹ תּוֹרָה. וְדוֹקָא כְּשֶׁמְכִירִין אֶת תַּאֲרַת פְּנֵי הָרַב, כִּי עַל-יְדֵי הַהֲלָכוֹת שֶׁלְמָד מֵרַבּוֹ, נַעֲשֶׂה פְּנֵי הַתְּלָמִיד כְּתַאֲרַת פְּנֵי הָרַב, כִּי הַהֲלָכָה הוּא חֲכָמָתוֹ הַמְּאִיר תַּאֲרַת פְּנָיו (חֲכָמַת אָדָם תְּאִיר פְּנָיו), וְכִשְׁמֻקְבֵּל הַהֲלָכָה מִקְבֵּל חֵלֶק מִתַּאֲרַת פְּנָיו, וְלִפִּי רַבּוּי הַהֲלָכוֹת כֵּן נִתְרַבֶּה חֵלְקֵי תַּאֲרַת פְּנָיו.

סדר שיחות הר"ן היומיות:

כ כְּשֶׁהָאָדָם כָּל הַיּוֹם בְּשִׁמְחָה אֲזִי בְּנֶקֶל לוֹ לִיְחַד לוֹ שַׁעַת בַּיּוֹם

זֶה נֶתַן וְלֹא יַעֲבֹר

תנח"ך מזהר רבות על "לֹא יַעֲבֹר" מן המקום שד"ך צידד מלפניו רבנו יהודה תיקון רב"ל

לְשַׁבֵּר אֶת לְבָבוֹ וּלְהַשִּׁיחַ אֶת אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ לְפָנַי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
בְּמִבְאֵר אֲצִלְנוּ כַּמָּה פְּעָמִים, אָבֵל כְּשֵׁישׁ לוֹ עֲצָבוֹת חֵם וְשָׁלוֹם,
קָשָׁה לוֹ לְהִתְבַּוֵּד וּלְפָרֵשׁ שִׁיחָתוֹ וְעַיִן בְּמָקוֹם אַחֵר (לְקַמֵּן ע"ד) כַּמָּה
הָאָדָם צָרִיךְ לְהִתְחַזֵּק לְהִיטֵל שְׂמִיחַ תָּמִיד וּבִיזוּתָר בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה,
וְשִׁצְרִיכִין לְהַכְרִיחַ עֲצָמוֹ בְּכָל כַּחוֹתָיו לְזָכוֹת לְשִׂמְחָה וְאָמַר כִּי
לְזָכוֹת לְשִׂמְחָה זֶה קָשָׁה וְכָבֵד לְהָאָדָם לְזָכוֹת לָזֶה יוֹתֵר מִשָּׂאֵר כָּל
הָעֲבוֹדוֹת עָנָה וְאָמַר: כְּפִי הִנְרָאָה שְׂאֵי אֲפָשָׁר לָבוֹא לְשִׂמְחָה
כִּי־אִם עַל־יְדֵי עֲנִינֵי שְׂטוֹת, לַעֲשׂוֹת עֲצָמוֹ כְּשׁוֹמֵט וְלַעֲשׂוֹת עֲנִינֵי
צָחוֹק וְשְׂטוֹת וְכוּ' בְּמִבְאֵר בְּמָקוֹם אַחֵר וְרַק עַל־יְדֵי־זֶה בָּאִין
לְשִׂמְחָה כְּשֶׁהָאָדָם זוֹכֵה לְשִׂמְחָה אֲזִי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּעֲצָמוֹ שׁוֹמֵר
אוֹתוֹ וּמְצִיל אוֹתוֹ מִפְּגָם הַבְּרִית:

כֹּא בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה צָרִיכִין לְהִיטֵל חָכְם שִׁיחֵשֵׁב רַק מִחֲשָׁבוֹת טוֹבוֹת
שְׂיִיטִיב הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עִמָּנוּ וְכוּ' וְצָרִיכִין לְהִיטֵל שְׂמִיחַ בְּרֵאשׁ־
הַשָּׁנָה גַּם צָרִיכִין לְבָבוֹת בְּרֵאשׁ־הַשָּׁנָה. בְּרֵאשׁ־הַשָּׁנָה בַּיּוֹם
הָרֵאשׁוֹן צָרִיכִין לְמַעַט בְּדַבּוּר מְאֹד מְאֹד וְאָמַר שְׂאָדָם גָּדוֹל צָרִיךְ
לְדַקְדֵּק בְּזֶה בִּיזוּתָר וְעַל־כֵּן הוּא אֵינוֹ אוֹמֵר בַּיּוֹם הָרֵאשׁוֹן אֲפִלוּ
הַפִּיט רַק מֵה שְׂיִסַּד רַבִּי אֶלְעָזָר הַקָּלִיר, אָבֵל שְׂאֵר הַפִּיט אֵינוֹ
אוֹמֵר מִחֲמַת שְׂאָדָם גָּדוֹל צָרִיךְ לְדַקְדֵּק אֲזִי בִּיזוּתָר לְבָלִי לְדַבֵּר שׁוֹם
דְּבוּר שְׂאֵינוֹ מְכָרָח:

כִּב טוֹב מְאֹד מִי שֶׁזוֹכֵה לְהִיטֵל מְקָרֵב לְצַדִּיק אֲמַתִּי כִּי לְעַתִּיד
לָבוֹא כְּתִיב (אִיּוֹב ל"ח, י"ג): "לְאַחֵז בְּכַנְפוֹת הָאָרֶץ וַיִּנְעֶרוּ רְשָׁעִים
מִמֶּנָּה", שִׁיאֲחֵז בְּכַנְפוֹת הָאָרֶץ וַיִּנְעֶר אֶת הָרְשָׁעִים אָבֵל מִי שֶׁהוּא
מְקָרֵב לְצַדִּיק אֲמַתִּי אֲזִי יִחְזִיק וַיֵּאחֵז עֲצָמוֹ בְּהַצַּדִּיק וַיְהִי נִשְׂאָר
קָיָם וְלֹא יִהְיֶה נִנְעָר עִם הָרְשָׁעִים מֵאַחֵר שִׁיחְזִיק וַיֵּאחֵז עֲצָמוֹ
בְּהַצַּדִּיק:

כג ענה ואמר: הרחמנות של העולם הזה הכל רואין, ובשביל זה הכל רודפין אחר העולם הזה כי רואין כשהאדם רעב וצמא וכיוצא קשה לו מאד ויש רחמנות גדול עליו וכן מי שהולך ערם ויחף יש רחמנות גדול עליו אבל מי שיש לו עינים ורואה גדל הרחמנות שיש על הנשמות שבעולם הבא, כי שם בעולם הבא נמצאים בני אדם שהולכים ערמים ממש ואי אפשר לרחם עליהם כלל כי בעולם הזה כשהאדם ערם בלא מלבוש אזי אפשר לקבץ נדבות עבורו ולעשות לו קאפטיין אבל בעולם הבא מי שהולך ערם אי אפשר לרחם עליו כלל כי שם אין מועיל שום רחמנות כי איזה מלבוש הוא צריך? הלא הוא רק מלבוש של תורה ומצוות ולזה אין מועיל שם רחמנות אבל מי שזוכה להתקרב לצדיק אמתי הוא יכול לרוץ להצדיק ולקח אצלו איזה מלבוש להתלבש עצמו:

שוב שמעתי שיחתו הקדושה מעין זה, שאמר בעולם הבא מנחין במה בני אדם בחוץ והם צועקים בקול מר, תנו לנו מה לאכל ובאין אצלם ואומרים להם: הרי לכם אכילה ושתייה אכלו ושתו, והם משיבים לא לא, אין אנו צריכים אכילה זאת, רק אנו צריכים אכילה ושתייה של תורה ועבודה וכן מנחים במה בני אדם ערמים בחוץ והם צועקים גם כן מאד: תנו לנו במה להתפסות ובאין אצלם ואומרים: הרי לכם מלבושים, והם משיבים: לא, אין אלו מלבושים נצרכים לנו כלל רק אנו צריכים מצוות ומעשים טובים להתלבש בהם:

ענה ואמר: אשרי מי שזוכה לאכל במה פרקים משניות ולשתות אחר כך איזה קפיטליך תהלים, ולהתלבש באיזה מצוות:

סדר שאלתו ערוף הימני:

סימן קיז (א) ברכת השנים, צריך לומר בה בימות הגשמים: ותן טל ומטר, ומתחילין לשאול מטר בחוצה לארץ בתפלת ערבית של יום ס' אחר תקופת תשרי, (ויום התקופה הוא בכלל הס' הגה"מ פ"ב), ובארץ ישראל מתחילין לשאול מליל ז' במרחשון, ושואלין עד תפלת המנחה של ערב יום טוב הראשון של פסח, ומשם ואילך פוסקין מלשאול. (ב) יחידים הצריכים למטר בימות החמה, אין שואלין אותם בברכת השנים, אלא בשומע תפלה, ואפילו עיר גדולה כנינוה או ארץ אחת כולה כמו ספרד בכללה, או אשכנז בכללה, כיחידים דמו בשומע תפלה; ומיהו אם בארץ אחת כולה הצריכים מטר בימות החמה, טעה בה יחיד ושאל מטר בברכת השנים, (אם רוצה) חוזר ומתפלל בתורת נדבה בלא שאלה בברכת השנים (אבל אינו מחויב לחזור כלל), (ב"י בשם מהרי"א והרמב"ן והר"ן סבירי להו כהרא"ש). (ג) אם שאל מטר בימות החמה, מחזירין אותו. (ד) אם לא שאל מטר בימות הגשמים, מחזירין אותו, אע"פ ששאל טל; אבל אם שאל מטר ולא טל, אין מחזירין אותו. (ה) אם לא שאל מטר, ונזכר קודם שומע תפלה, אין מחזירין אותו, ושואל בשומע תפלה. (ואם היה לו תענית וצריך לומר עננו, יאמר השאלה קודם עננו) (אבודרהם), ואם לא נזכר עד אחר שומע תפלה, אם לא עקר רגליו, חוזר לברכת השנים; ואם עקר רגליו, חוזר לראש התפלה; ואם השלים תפלתו ואינו רגיל לומר תחנונים אחר תפלתו, אעפ"י שעדיין לא עקר רגליו, כעקורים דמי; ואם נזכר אחר שחתם שומע תפלה, קודם שהתחיל רצה, נראה שאומר ותן טל ומטר, ואחר כך אומר רצה.

סימן קיח (א) השיבה שופטינו, חותם בה מלך אוהב צדקה ומשפט; ומר"ה ועד יום הכפורים חותם המלך המשפט. הגה: מיהו אם אמר מלך אוהב צדקה ומשפט, אין צריך לחזור, ולא אמרו שיחזור אלא במקום שכל השנה אומרים האל אוהב צדקה ומשפט (הר"י ספ"ק דברכות וטור והגהות מנהגים), ועיין לעיל סימן תקפ"ב.

סימן קיט (א) אם רצה להוסיף בכל ברכה מהאמצעיות, מעין הברכה, מוסיף. כיצד, היה לו חולה מבקש עליו רחמים בברכת רפאנו; היה צריך פרנסה, מבקש עליה בברכת השנים. ובשומע תפלה יכול לשאול כל צרכיו, שהיא כוללת כל הבקשות הגה: וכשהוא מוסיף, יתחיל בברכה ואח"כ מוסיף, אבל לא יוסיף ואח"כ יתחיל הברכה (טור סימן תקס"ו) ולהר"ר יונה, כשמוסיף בברכה מעין אותה ברכה אם מוסיף אותו בשביל כל ישראל, אומר אותו בלשון רבים ולא בלשון יחיד, ולא יוסיף אלא בסוף הברכה ולא באמצע; ואם שואל צרכיו ממש, כגון שיש לו חולה בתוך ביתו או שהוא צריך לפרנסה, יכול לשאול אפילו באמצע הברכה, והוא שישאל בלשון יחיד ולא בלשון רבים; ובברכת שומע תפלה וכן בסוף התפלה בין קודם יהיו לרצון בין אחריו יכול לשאול בין בלשון יחיד בין בלשון רבים, בין צרכיו ממש בין צרכי רבים. (ב) יש מי שאומר שכשמוסיף בברכה לצורך יחיד, לא יאריך. (ג) אם דילג או טעה בברכה אחת מהאמצעיות, אינו צריך לחזור אלא לראש הברכה שטעה או שדילג, ומשם ואילך יחזור על הסדר. (ד) שליח צבור שגמר גואל ישראל ושכח ולא אמר עננו, לא יחזור אפילו אם עדיין לא גמר רק רפאנו, ואם חזר ברכה לבטלה היא, (אלא יאמר עננו בשומע תפלה כיחיד).

סימן קכ (א) אומרים רצה בכל התפלות, ודלא כאותם שנוהגים שלא לאומרו במנחה.

סימן קכא (א) שוחין במודים תחלה וסוף. (ב) האומר מודים מודים, משתקים אותו. (ג) יחיד אין לו לומר ברכת כהנים. הגה: וכן עיקר וכן נראה לי לנהוג, אבל המנהג הפשוט אינו כן רק אפילו יחיד אומר אותו כל זמן שראוי לנשיאות כפים, ואינו נראה (כ"י בשם המנהיג).

סדר לקווי תפלות היחיד:

שנב: ואחרי כל אלה, אם כבר הייתי זוכה על כל פנים למדת הבושה דקדושה, להתבייש מעתה מפניך באמת לבלי לסור מרצונך, חלילה, החרשתי אבל מה אעשה אבי שבשמים, מה אומר מה אדבר, כי עדין אני רחוק מבושה, ועדין לא שברתי עזות הגוף כלל, "על כן דברי לעו", ואיני יודע כלל מהיכן להתחיל לדבר, מהיכן אתחיל לפרש שיחתי "נשכבה בבשתנו ותכסנו כלמתנו, כי לה' אלקינו חטאנו":

שנג: על כן אין לי פה לדבר, ולא מצח להרים ראש רק באתי לפניה ה' אלקי ואלקי אבותי ואני פורש כפי אליך, ונושא עיני למעון קדושתך, "אליך נשאתי את עיני היושבי בשמים", שתזמין ותשלח לי דבורים אמתים בפי ובלשוני, שאוכל לרצותך ולפתותך בהם, שתשיב פניך אלי ותחנני ותצילני מבושות וחרפות ובזיונות מעתה ועד עולם ותהיה בעזרי ותשפיע עלי אור היראה והבושה דקדושה:

שנד: אבי שבשמים, רחם עלי כרחמי האב על הבן ותמשיך עלי מדת היראה והבושה דקדושה משרשה מקדם הבריאה, ממאמר השלם, שהוא "בראשית ירא בשת", מחכמה עלאה, מעדן עלאה

דַּסְתִּים וְגַנְיֹז מִי לֹא יִירָא בְּפָנַי אֲזוּרוֹת הַצְּחָצְחוֹת הָאֵלוֹ, מִי לֹא יִתְבַּיֵּשׁ בְּפָנֵיהֶם, מִי לֹא יִפְחָד, מִי לֹא יִרְעַד בְּשִׁיזוֹכַר רַחֲוִקוֹ הַגָּדוֹל מִהַשָּׁנָת אֲזוּרוֹת הָאֵלוֹ אֲפִלוֹ אִם הָיָה נָקִי מִן הַחֲטָא לְגַמְרֵי מְכָל שְׁכָן מִי שְׁפָגַם אֵיזָה פָּגַם כָּל שֶׁהוּא בְּכָל יְמֵי חַיָּיו, מְכָל שְׁכָן וְכָל שְׁכָן מִלֹּא חֲטָא וְעוֹזֵן וּפֹשַׁע חוּם וְחַמְלָל עָלַי, חוּם וְחַמְלָל עַל נַפְשֵׁי וְרוּחֵי וְנַשְׁמֹתַי, חוּם וְחַמְלָל עַל גּוּפֵי הַמְּגֻשָּׁם הַרְחֹק מִקְּדוּשְׁתְּךָ בְּתַכְלִית הַהֲרַחְקָה, הַפְּגוּם בְּכַמָּה מֵיְנֵי פְגָמִים, הַמְּקַלְקֵל בְּכַמָּה מֵיְנֵי קְלָקוּלִים:

שְׁנָה: רְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם, רְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אֲדוֹן הַרְחָמִים וְהַסְּלִיחוֹת, "רֵאֵה עַנְיֵי וְעַמְּלֵי, רֵאֵה עַנְיֵי וּמְרוּדֵי לְעַנָּה וְרֵאֵשׁ" אֶתָּה יוֹדֵעַ עֲצָם הַרְחַמְנוֹת שֵׁישׁ עַל בֶּשֶׂר גּוּפֵי, שֶׁהוּא עֵז וְחֹזֵק כָּל כֹּף בְּתַאֲוֹת עוֹלָם הַזֶּה, עַד שֶׁנִּתְרַחַק הַגּוֹף מִן הַנַּשְׁמָה בְּתַכְלִית הַרְחֹק, עַד שֶׁאֵי אֶפְשָׁר לְהַנְשָׁמָה לְהִתְקַרֵּב כָּלֵל לְהַגּוֹף לְגִלוֹת לוֹ וּלְהֵאִיר בּוֹ מְכָל הָאָרֶץ וּמְכָל הַשָּׁנָה שֶׁהַנַּשְׁמָה מִשְׁנָת בְּכָל עֵת תָּמִיד בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים אֲשֶׁר פּוֹנְתָךְ הַטּוֹבָה הֵיְתָה בְּבְרִיאָתִי וּבִיצִיאָתִי לְזֶה הָעוֹלָם, כִּי שֶׁאֲזָכָה לְהַשִּׁיג אֹתְךָ בְּעוֹלָם הַזֶּה בְּגוֹף וְנַפֶּשׁ בְּיַחַד וְלֹא חֲסִתִּי עַל כְּבוֹדְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ, וְעַל כְּבוֹד הַנַּשְׁמָה הַקָּדוֹשָׁה, וְלֹא נִתְחַזְּקֵתִי לְהִתְגַּבֵּר עַל תַּאֲוֹת הַגּוֹף וּמַדּוּתָיו הַרְעִים, עַד שֶׁאֵין הַנַּשְׁמָה יְכוּלָה לְהִתְקַרֵּב לְהַגּוֹף כָּלֵל, מִחֲמַת שֶׁהוּא עֵז וְחֹזֵק בְּהַתַּאֲוֹת מְאֹד וְכָל כֹּף נִתְגַּבֵּר עֲזוֹת הַגּוֹף בְּלִי שׁוּם בּוֹשָׁה כָּלֵל מִהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, עַד שֶׁאֵינִי יוֹדֵעַ כָּלֵל בְּאֵיזָה דֶּרֶךְ בְּאֵיזָה עֲצָה וְתַחְבּוּלָה אֲזָכָה לְהַכְנִיעַ וּלְשַׁבֵּר עֲזוֹת הַגּוֹף כִּי כָּל דֶּרֶךְ וְכָל עֲצָה וְכָל תַּחְבּוּלָה שֶׁגִּלּוֹ צְדִיקֵי אֱמֶת, אֲשֶׁר עַל יָדָם יְכוּלִים לְשַׁבֵּר עֲזוֹת הַגּוֹף וּלְהִתְקַרֵּב אֵלֶיךָ, קָשָׁה וְכָבֵד עָלַי לְקַיֵּם הָעֲצָה בְּעֲצָמָה וְאֵינִי יוֹדֵעַ בְּאֵיזָה דֶּרֶךְ אֲזָכָה לְהִתְחִיל לְקַיֵּם עֲצוּתֶיךָ הַקָּדוֹשׁוֹת אֲשֶׁר

